

**ПРАВИЛНИК
ЗА ПАРОХИЈЕ, ЦРКВЕНЕ ОПШТИНЕ,
ЦРКВЕНО-ШКОЛСКЕ ОПШТИНЕ И МАНАСТИРЕ
ЕПАРХИЈЕ ЗАПАДНОАМЕРИЧКЕ
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ**

I ЕПАРХИЈА

Члан 1

1. Епархија западноамеричка Српске Православне Цркве је у канонском, јерархијском и административном смислу саставни и неодвојиви организациони део Српске Православне Цркве (у даљем тексту: СПЦ) са седиштем у Београду, Република Србија.
2. Епархија западноамеричка СПЦ је инкорпорисано (регистровано) правно лице код Државног секретара Савезне државе Калифорнија (предмет број 4014767) у Сједињеним Америчким Државама.
3. Епархију западноамеричку СПЦ у црквено-административном погледу чине архијерејска намесништва, парохије, мисионарске парохије, црквене општине, односно црквено-школске општине, манастири и друге црквене установе које се постоје и које се оснивају у складу са Уставом и другим актима СПЦ.
4. Седиште Епархије западноамеричке СПЦ је у Лос Анђелесу, Калифорнија.
5. На челу Епархије западноамеричке СПЦ је епархијски Архијереј који, по одлуци Светог Архијерејског Сабора СПЦ, може имати титулу епископа, архиепископа или митрополита (у даљем тексту: епархијски Архијереј) и он је непосредни поглавар Епархије.
6. Надлежни епархијски Архијереј је, по црквено-канонским прописима, главни представник и руководилац свега црквено-духовног живота и црквеног поретка у Епархији западноамеричкој СПЦ и њоме управља уз помоћ црквено-јерархијских и црквено-самоуправних власти/органа у складу са Уставом СПЦ и Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ.
7. Архијерејска намесништва, парохије, мисионарске парохије, црквене општине, односно црквено-школске општине, манастири и друге црквене установе у Епархији западноамеричкој СПЦ које постоје и које се оснивају у складу са Уставом и другим актима СПЦ управљају се на основу:
 - Светог Писма и Светог Предања према учењу Свете Православне Цркве;
 - Канона Васељенских сабора Свете Православне Цркве и од њих признатих канона Апостолских, Помесних сабора и Светих Отаца;
 - одредаба помесних сабора и патријаршијских синода уколико их је усвојила СПЦ;
 - Устава СПЦ;
 - уредаба, правилника и осталих општих и појединачних аката Светог Архијерејског Сабора СПЦ, Светог Архијерејског Синода СПЦ и Патријаршијског управног одбора СПЦ;
 - Статута/општег акта Епархије западноамеричке СПЦ;
 - овог Правилника; и
 - Статута/општег акта црквене општине, односно црквено-школске општине или манастира који су одобрени од стране Епархијског управног одбора Епархије западноамеричке СПЦ и Светог Архијерејског Синода СПЦ у последњој инстанци.
8. Свети Архијерејски Синод СПЦ и Свети Архијерејски Сабор СПЦ су у последњој инстанци надлежни за тумачење свих црквених аката из овог члана.
9. Епархија западноамеричка СПЦ, по одлуци Светог Архијерејског Сабора СПЦ, врши своју православну духовну мисију међу верницима (члановима) СПЦ на простору своје канонске јурисдикције.
10. Постојећа и будућа архијерејска намесништва, парохије, мисионарске парохије, црквене општине, односно црквено-школске општине, манастири и друге црквене установе у Епархији западноамеричкој СПЦ чине њене саставне и неодвојиве делове и признају надлежност

Епархије западноамеричке СПЦ, надлежног Архијереја Епархије западноамеричке СПЦ и других власти/органа СПЦ.

11. Архијерејска намесништва, парохије, мисионарске парохије, црквене општине, односно црквено-школске општине, манастири и друге црквене установе у Епархији западноамеричкој СПЦ увек се управљају према црквеним прописима из става 7 члана 1 овог Правилника.
12. Црквени и правни акти парохија, црквених општина, односно црквено-школских општина, манастира и других црквених установа у Епархији западноамеричкој СПЦ морају бити у сагласности са Уставом СПЦ, Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ и овим Правилником, а у супротном су неважећи и немају правно дејство у СПЦ и пред државним органима.

II ПАРОХИЈА

Члан 2

1. Парохија је заједница православних лица која стоје под духовним руководством једног парохијског свештеника кога поставља и разрешава надлежни епархијски Архијереј.
2. Сваки верник СПЦ на простору канонске јурисдикције Епархије западноамеричке СПЦ припада оној парохији у којој је стално настањен.
3. Одлуке о изузецима од овог правила доноси надлежни епархијски Архијереј на образложени захтев заинтересованих.

Члан 3

1. Парохија има свој парохијски храм.
2. Више парохија може имати заједнички парохијски храм.
3. Ако у једној парохији има више храмова, један од њих је парохијски храм, а остали су филијални.

Члан 4

1. Парохија има канцеларију у којој се чувају печат, штамбиљ, матичне књиге рођених и крштених, венчаних, умрлих, веропреласних, протоколи, домовник, летопис и остала парохијска архива.
2. Ако је при једном парохијском храму више парохија, за све њих је једна парохијска канцеларија, са заједничким матицама и службеним књигама и једним печатом.

Члан 5

1. Парохијски печат и све званичне документе парохије чува парохијски свештеник.
2. Сва преписка и изводи морају се издавати са званичним печатом парохије.

Члан 6

1. У Епархији западноамеричкој СПЦ се, поред постојећих, могу оснивати нове парохије.
2. Предлог за оснивање нове парохије надлежном епархијском Архијереју подноси најмање 40 српских или других православних верника који желе да буду парохијани у Епархији западноамеричкој СПЦ.
3. Надлежни епархијски Архијереј, у сагласности са Епархијским саветом и Црквеним судом Епархије западноамеричке СПЦ, има право да, уколико је потребно, дозволи изузетак од овог правила.
4. Надлежни епархијски Архијереј, после прихватања молбе и доношења одлуке о оснивању нове парохије, новооснованој парохији издаје црквену повељу и поставља парохијског свештеника.
5. Надлежни епархијски Архијереј, по указаној потреби и у складу са Уставом СПЦ, а у споразуму са Црквеним судом Епархије западноамеричке СПЦ, има право да врши

арондацију парохије у две или више парохија и регулацију парохија, о чему извештава Свети Архијерејски Синод СПЦ и Патријаршијски управни одбор СПЦ.

6. У парохији и црквеној општини, односно црквено-школској општини у којој се укаже потреба за више парохијских свештеника, парохија, а не црквена општина или црквено-школска општина, арондира се у више парохија са по једним свештеником за сваку парохију при чему надлежни епархијски Архијереј једнога од њих поставља за старешину парохијског храма.
7. Старешина парохијског храма чува печате и званичне црквене документе.
8. У местима у којим постоји парохија без организоване црквене општине, односно црквено-школске општине, надлежни парохијски свештеник предлаже парохијане за чланове Повереништва парохије.
9. Надлежни епархијски Архијереј, на предлог надлежног парохијског свештеника, поставља чланове Повереништва, а у своме раду се придржавају Устава СПЦ и других црквених акта из члана 1 став 7 овог Правилника.
10. Одлуку о ликвидацији парохије доноси надлежни епархијски Архијереј у споразуму са Црквеним судом и Епархијским управним одбором Епархије западноамеричке СПЦ и о томе обавештава Свети Архијерејски Синод СПЦ и Патријаршијски управни одбор СПЦ.

Члан 7

Парохијанин (верник) је дужан да новом пароху, приликом преласка из једне у другу парохију, преда запечаћен и од стране претходног пароха потписан извод из домовника у коме се налазе парохијски подаци о његовом дому.

Члан 8

1. У местима у којима нису организоване стална парохија и црквена општина, односно црквено-школска општина, надлежни епархијски Архијереј, у споразуму са Црквеним судом и Епархијским управним одбором Епархије западноамеричке СПЦ, доноси одлуку о оснивању мисионарске парохије и о томе извештава Свети Архијерејски Синод СПЦ и Патријаршијски управни одбор СПЦ.
2. Парохијског свештеника за мисионарску парохију поставља и разрешава надлежни епархијски Архијереј.

Члан 9

1. Парохијски свештеник подноси писмени предлог надлежном епархијском Архијереју за именовање чланова Повереништва мисионарске парохије.
2. Чланове Повереништва мисионарске парохије поставља и разрешава надлежни епархијски Архијереј у споразуму са Црквеним судом и Епархијским управним одбором Епархије западноамеричке СПЦ.
3. Чланове Рачуноводствене-ревизорске комисије мисионарске парохије поставља и разрешава надлежни епархијски Архијереј у споразуму са Црквеним судом и Епархијским управним одбором Епархије западноамеричке СПЦ.
4. Надлежни епархијски Архијереј у споразуму са Црквеним судом и Епархијским управним одбором Епархије западноамеричке СПЦ одређује делокруг рада Повереништва мисионарске парохије и доставља му правне акте за организацију, правни статус и рад мисионарске парохије (оснивачки акт, статут/општи акт итд.).
5. Повереништво мисионарске парохије на крају фискалне године Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ подноси годишњи финансијски извештај и предлог буџета, као и извештај о раду.
6. Повереништво мисионарске парохије у сарадњи са надлежним парохијским свештеником води све послове подручних организација у мисионарској парохији (црквени хор, Коло српских сестара и друге црквене организације).

7. У мисионарској парохији се најмање једном годишње одржава скуп чланова мисионарске парохије и они су информативног карактера.

Члан 10

1. Мисионарска парохија може да постане стална парохија када испуни услове за редовно функционисање у складу са Свештеним канонима Православне Цркве, Уставом СПЦ, Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ и овим Правилником.
2. Надлежни епархијски Архијереј, у споразуму са Црквеним судом и Епархијским управним одбором Епархије западноамеричке СПЦ, доноси одлуку о промени статуса мисионарска парохије у сталну парохију и црквену општину, односно црквено-школску општину Епархије западноамеричке СПЦ и о томе извештава Свети Архијерејски Синод СПЦ и Патријаршијски управни одбор СПЦ.

III ПАРОХИЈСКО СВЕШТЕНСТВО

Члан 11

1. Парохијски свештеник (парох) је лице које је канонски рукоположено и постављено од стране надлежног епархијског Архијереја на службу у Цркви. Парохијски свештеник стоји на челу своје парохије као представник надлежног епархијског Архијереја и, по правилу, живи у месту парохијске службе.
2. Надлежни епархијски Архијереј, по свом положају и на основу Свештених канона Православне Цркве, Устава СПЦ, Статута/општег акта Епархије западноамеричке СПЦ и других црквено-правних аката, у Епархији западноамеричкој СПЦ поставља и разрешава парохијског свештеника по молби или по потреби Цркве.
3. Парохијски свештеник може бити премештен са парохије и на основу правоснажне пресуде Црквеног суда Епархије западноамеричке СПЦ.
4. Парохијски свештеник се по молби може пензионисати у свако доба са благословом надлежног епархијског Архијереја.
5. Парохијски свештеник обавезно одлази у мировину када испуни услове за остваривање пуне (100%) државне савезне пензије (Federal Social Security), односно са навршених 67 година живота.
6. Парохијски свештеник је обавезан да, најмање шест месеци пре испуњења услова за одлазак у мировину из става 5 овог члана, у писменој форми о томе обавести надлежног епархијског Архијереја.
7. Надлежни епархијски Архијереј има право да парохијском свештенику, уз његову сагласност, продужи парохијску службу и после испуњења услова за пензионисање.
8. Парохијски свештеник може обављати и додатно занимање једино уз изричито писмено одобрење надлежног епархијског Архијереја, о чему је дужан да благовремено обавести надлежног епархијског Архијереја.

Члан 12

1. Ђакон је лице канонски рукоположено и постављено од стране надлежног епархијског Архијереја на службу у Цркви.
2. Саборни (катедрални) храм у седишту надлежног епархијског Архијереја обавезно има ђакона коме припадају ђаконске припадности из Епархије и црквене општине, односно црквено-школске општине којој припада саборни (катедрални) храм.

3. Парохије могу имати једног или више ђаконa уколико имају могућности за њихово издржавање и уколико то надлежни епархијски Архијереј сматра за потребно.
4. Епархијски ђакон стоји под непосредним надзором надлежног епархијског Архијереја који му одређује делокруг рада.
5. Епархијски и парохијски ђакони, осим оних који имају радни однос у другим установама, уживају сва права и бенефиције као и парохијски свештеници.
6. Парохијског ђаконa поставља надлежни епархијски Архијереј и он помаже парохијском свештенику, односно старешини храма у вођењу административних и других послова које му одреди старешина храма.
7. Године проведене у ђаконској служби признају се као и године проведене у свештеничкој служби.
8. Ђакони који имају радни однос у другим установама обавезно се налазе у канонској надлежности епархијског Архијереја и бивају причислени одређеном парохијском храму.
9. Ђакони могу богослужити и проповедати у парохијском храму по благослову надлежног епархијског Архијереја и са знањем старешине храма.

Члан 13

1. У местима у којима има више парохијских свештеника при једном парохијском храму, надлежни епархијски Архијереј једног од њих поставља за старешину храма при чему је он истовремено и старешина парохијске канцеларије.
2. Старешина храма је одговоран за поредак у храму и канцеларији.

Члан 14

1. Ако је против парохијског свештеника или ђаконa поднета тужба, надлежни епархијски Архијереј има право да га, у складу са Уставом СПЦ, стави под забрану свештенодејства (суспензија) до правоснажности пресуде Црквеног суда Епархије западноамеричке СПЦ.
2. Предмет ове врсте има се сматрати хитним, а Црквени суд Епархије западноамеричке СПЦ је дужан да такав предмет реши најкасније у року од годину дана.

Члан 15

Суспендовани парохијски свештеник обавезно прима половину редовне плате до правоснажности пресуде Црквеног суда Епархије западноамеричке СПЦ, а друга половина припада свештенику који га замењује у парохији.

Члан 16

1. Парохијски свештеник не може оставити парохију упражњену без претходног разрешења од свог надлежног епархијског Архијереја.
2. Датум разрешења парохијског свештеника се благовремено доставља црквеној општини, односно црквено-школској општини ради знања.

Члан 17

Пре напуштања парохије, парохијски свештеник је дужан да свом наследнику или свештенику кога одреди надлежни епархијски Архијереј, преда у исправном стању матичне и друге црквене књиге, архиву, домовник, као и црквену имовину којом је руковао.

Члан 18

1. Парохијски свештеник, у погледу свога рада, стоји под непосредним надзором свога епархијског Архијереја, који тај надзор врши лично или преко епархијских власти/органа.

2. Парохијски свештеник одговара искључиво пред својим епархијским Архијерејем и Црквеним судом Епархије западноамеричке СПЦ и другим властима/органима СПЦ, у складу са Уставом СПЦ.

Члан 19

1. Жалбе и тужбе парохијана и чланова Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине против парохијског свештеника се у писменој форми достављају надлежном епархијском Архијереју преко парохијског свештеника.
2. Парохијски свештеник је обавезан да жалбе и тужбе које су поднете против њега, у року од 8 дана од дана пријема, преко Архијерејског намесника или поштом, достави надлежном епархијском Архијереју на увид и разматрање.
3. Жалбе и тужбе против парохијана или Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине надлежни парохијски свештеник упућује, у писменој форми, надлежном епархијском Архијереју на увид и разматрање у року од 8 дана од дана пријема.
4. Надлежни епархијски Архијереј по пријему жалби и тужби из овог члана, решава сам уколико је у његовој надлежности по Уставу СПЦ или их предаје Црквеном суду Епархије западноамеричке СПЦ на даљи поступак.

Члан 20

1. Парохијски свештеник не сме вршити обреде у туђој парохији без дозволе надлежног парохијског свештеника.
2. У ванредним околностима, надлежни епархијски Архијереј може упутити свештеника да обави обред у другој парохији.

Члан 21

1. Црквена општина, односно црквено-школска општина или парохијанин не могу доводити ненадлежног свештеника ради вршења Светих тајни и свештених обреда.
2. У случају огрешења о ову одредбу, надлежни епархијски Архијереј са црквеним властима/органима предузеће одговарајуће мере које су прописане Уставом СПЦ.

Члан 22

1. По Уставу СПЦ, Статуту/општем акту Епархије западноамеричке СПЦ и овом Правилнику, дужности парохијског свештеника су следеће:
 - 1) служи редовно Свету литургију и свакодневно црквено правило, врши свете тајне и свештене обреде за своје парохијане у храму и парохији по правилима Свештених канона Православне Цркве, Устава СПЦ и других прописа надлежних црквених власти/органа, а на свим богослужењима помиње надлежног епархијског Архијереја;
 - 2) редовно проповеда слово Божје и поучава своје парохијане у храму и у свакој другој згодној прилици;
 - 3) служи добрим примером својим парохијанима у своме личном и породичном животу;
 - 4) врши општа молепствија, благодарена и парастосе према црквеним прописима и наређењу црквених власти/органа;
 - 5) врши литију и ношење крста са водоосвећењем у местима где је и како је то обичај, молитве у почетку и свршетку школске године, резање славског колача о храмовној слави и о Светом Сави, са водоосвећењем;
 - 6) објављује народу у цркви празнике који се светкују и објашњава њихов значај;
 - 7) стара се о религиозно-моралном васпитању и образовању православне омладине ван школе и врши верску наставу у школама, ако нема сталног вероучитеља;
 - 8) стара се о добром реду, побожном и правилном читању и појању при богослужењу и чистоти и благољепију у храмовима и чини расположење у том погледу, као и о употреби, набавци и добром одржавању одежди, црквених утвари и богослужбених књига, нарочито о издржавању и чувању гробља и других освећених места и црквених старина;

- 9) стара се о библиотеци своје цркве, о ширењу верско-моралних књига међу парохијанима и ревностно сузбија ширење списа чија је садржина противна учењу православне вере и морала;
- 10) посећује своје парохијане ради пастирских поука и упућује их на хришћанска добротворства, а у споразуму са управним одбором црквене општине, односно црквено-школске општине брине се о организовању добротворне службе и оснивању црквено-добротворних завода;
- 11) сузбија безверну и неправославну пропаганду и о сваком покушају и појави противу вере извештава архијерејског намесника, у важним случајевима и надлежног епархијског Архијереја; сузбија ванбрачно живљење, пијанство, богохулство, псовке и све друге рђаве навике у народу;
- 12) мири завађене супружнике;
- 13) извршава на време одлуке и наредбе својих претпостављених власти/органа;
- 14) тачно и редовно води књиге крштених, предбрачних испита, венчаних и умрлих, заједно са анаграфом (домовником), као и друге званичне књиге и одржава их у добром стању и реду; издаје изводе и уверења, било на захтев појединаца било по званичној дужности и према прописима уредно шаље годишње извештаје и статистичке податке о стању парохије Црквеном суду Епархије западноамеричке СПЦ;
- 15) води летопис своје парохије;
- 16) поставља и отпушта, у споразуму са управним одбором црквене општине, односно црквено-школске општине црквењака и појца; упућује их, руководи и надзире у њиховој служби; у случају неспоразума између пароха и управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине у питању појца и црквењака, спор коначно решава надлежни епархијски Архијереј; и
- 17) пуноправно учествује у раду Управног одбора и других организација црквене општине, односно црквено-школске општине и као духовни отац даје им потребна упутства за рад у духу Светог Јеванђеља.

Члан 23

1. Принадлежности парохијског свештеника су следеће:
 - 1) месечна плата и бенефиције чији минимални износ одређује Епархијски савет Епархије западноамеричке СПЦ. Минимални износ плате и бенефиција, одређен од Епархијског савета Епархије западноамеричке СПЦ, једнак је за све свештенике у Епархији западноамеричкој СПЦ, без разлике на државе у којима службују. Месечна плата се усклађује са потрошачким индексом цена (*CPI - Consumer Price Index*) државе у којој свештеник живи. Основа је свештеничка плата за претходну годину (укључујући сва ранија повећања).
 - 2) пристojно намештен стан са трошковима грева, осветљења, воде и комуналних услуга или одговарајућа новчана надокнада за изнајмљени стан са наведеним трошковима.
 - 3) савезно пензијско осигурање (*Federal Social Security*) које у износу од по 50% уплаћују црквена општина, односно црквено-школска општина и парохијски свештеник.
 - 4) црквени пензион фонд за свештенике и верске службенике који у износу од 2/3 уплаћује црквена општина, односно црквено-школска општина, а 1/3 парохијски свештеник.
 - 5) здравствено осигурање за парохијског свештеника, супругу уколико није запослена или је запослена без здравственог осигурања и малолетне чланове његове породице.
 - 6) животно осигурање за парохијског свештеника (*life insurance*).
 - 7) осигурање парохијског свештеника од повреда на раду (*workers compensation insurance*).
 - 8) службена употреба телефона, рачунара и интернета или одговарајућа надокнада у новцу.
 - 9) додатак за аутомобилске трошкове.
 - 10) трошкови за службена путовања изван места службовања.
 - 11) приходи од вршења светих тајни и обреда у парохијском храму чији износ и расподелу са парохијским свештеником утврђује Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине.

- 12) принадлежности за време коришћења годишњег одмора. Трошкове замене парохијског свештеника за време коришћења годишњег одмора сноси црквена општина, односно црквено-школска општина или мисионарска парохија. У случају да парохијски свештеник не користи свој годишњи одмор и за то време обавља своје парохијске дужности, добија само редовну плату, осим у посебним случајевима, са благословом надлежног епархијског Архијереја и у договору са Управним одбором црквене општине, односно црквено-школске општине. Годишњи одмор се мора искористити у текућој години, осим у посебним случајевима са благословом надлежног епархијског Архијереја и у договору са Управним одбором црквене општине, односно црквено-школске општине. Парохијски свештеник је дужан да надлежном епархијском Архијереју и Управном одбору црквене општине, односно црквено-школске општине благовремено у писменој форми достави обавештење о намери за коришћење годишњег одмора. Парохијски свештеник не може одсуствовати са парохије без дозволе надлежног епархијског Архијереја.
- 13) годишњи одмор парохијских свештеника и ђаконa одређује се према годинама њихове активне службе у Српској или другој Православној Цркви, укључујући недеље и празнике:
- (1) од једне до пет година службе - 14 дана;
 - (2) од пет до петнаест година службе - 21 дан;
 - (3) од шеснаесте године службе па надаље - 31 дан.

Члан 24

Парохија или црквена општина, односно црквено-школска општина не могу смањити плату и бенефиције свештенику без дозволе надлежног епархијског Архијереја и Епархијског савета Епархије западноамеричке СПЦ.

Члан 25

1. За првих шест месеци боловања, парохијски свештеник примаће све принадлежности од парохије или црквене општине, односно црквено-школске општине.
2. Заменика парохијском свештенику за време боловања одређује надлежни епархијски Архијереј.
3. Заменика парохијског свештеника за време боловања плаћа црквена општина, односно црквено-школска општина или парохија.

Члан 26

1. У случају смрти парохијског свештеника, црквена општина, односно црквено-школска општина исплатиће његовој породици његове тромесечне принадлежности.
2. Црквена општина, односно црквено-школска општина не може отказати стан породици умрлог свештеника најмање 3 месеца од дана његове смрти.

Члан 27

Сви свештеници Епархије западноамеричке СПЦ морају бити чланови црквеног пензионог фонда за свештенике и верске службенике, у сагласности са одредбама тог фонда, и носиоци животног осигурања (life insurance).

Члан 28

1. Висину наплате за обреде које парохијски свештеник врши у парохијском храму одређује, после консултације са парохијским свештеником, Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине својом одлуком према приликама у парохији.

2. Део који од наплате за извршене парохијске обреде припада парохијском свештенику, регулисаће Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине у сагласности са својим парохијским свештеником.

Члан 29

1. Парохијски свештеник може, ради својих личних разлога, одсуствовати са парохије само са дозволом надлежног епархијског Архијереја, с тим да себи нађе заменика, првенствено од свештеника СПЦ.
2. Парохијски свештеник је обавезан да о одсуству благовремено извести Управни одбор његове црквене општине, односно црквено-школске општине.

IV ЦРКВЕНА ОПШТИНА/ЦРКВЕНО-ШКОЛСКА ОПШТИНА

Члан 30

1. Црквену општину, односно црквено-школску општину сачињавају припадници СПЦ са свештеником на одређеном подручју које може обухватити једно или више места.
2. У Епархији западноамеричкој СПЦ се, поред постојећих, могу оснивати нове црквене општине, односно црквено-школске општине.
3. Приликом оснивања нове црквене општине, односно црквено-школске општине Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ подноси се молба која је потписана од најмање 2/3 парохијана, који се обавезују да је материјално издржавају и помажу; изјава о прихватању Устава СПЦ, других важећих аката Светог Архијерејског Сабора СПЦ и Светог Архијерејског Синода СПЦ који се односе на црквене општине, односно црквено-школске општине, Статута/општег акта Епархије западноамеричке СПЦ и овог Правилника и нацрти оснивачког акта и статута/општег акта црквене општине, односно црквено-школске општине који морају бити у сагласности са Уставом СПЦ, Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ и овим Правилником.
4. Надлежни епархијски Архијереј ће, по пријему докумената из става 3 овог члана и испитивања могућности оснивања црквене општине, односно црквено-школске општине у једној парохији, донети одлуку у сагласности са Епархијским управним одбором и Црквеним судом Епархије западноамеричке СПЦ и о томе ће извести Свети Архијерејски Синод СПЦ и Патријаршијски управни одбор СПЦ.
5. Надлежни епархијски Архијереј, после доношења одлуке о оснивању нове црквене општине, односно црквено-школске општине, и пријема акта Светог Архијерејског Синода СПЦ и Патријаршијског управног одбора СПЦ, издаје повељу о оснивању.
6. Црквена општина, односно црквено-школска општина, као и мисионарска парохија Епархије западноамеричке СПЦ, могу стећи статус правног лица инкорпорисањем (регистрацијом) код надлежног државног органа у складу са државним законодавством под условом да су оснивачки акт, статут/општи акт и други акти у сагласности са Свештеним канонима Православне Цркве, Уставом СПЦ, Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ и овим Правилником.
7. Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ пре подношења захтева за инкорпорисање (регистрацију) црквене општине, црквено-школске општине или мисионарске парохије доноси писмену одлуку о испуњености услова за инкорпорацију (регистрацију) црквене општине, црквено-школске општине или мисионарске парохије која истовремено означава и писмену сагласност/одобрење Епархијског управног одбора Епархије западноамеричке СПЦ за инкорпорисање (регистрацију).

Члан 31

1. Парохијанин је лице које је крштено и миропомазано у Православној Цркви и припада парохији и црквеној општини, односно црквено-школске општини на територији где станује.
2. Члан црквене општине, односно црквено-школске општине је парохијанин који испуњава верске обавезе према Цркви и труди се да живи хришћанским животом, према учењу Православне Цркве, учествује на Светој Литургији и другим богослужењима; редовно се причешћује, поштује црквене власти/ органе и црквени поредак, чега је сведок парохијски свештеник, помаже материјално и финансијски Цркву у њеној мисији и личним примером другима сведочи и исповеда православну веру.
3. Црквена општина, односно црквено-школска општина је организована на одређеном подручју, са парохијским свештеником на челу, а њени чланови су се добровољно обавезали да, у складу са Уставом СПЦ, Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ и овим Правилником, помажу у управљању и одржавању имовином црквене општине, односно црквено-школске општине у корист Цркве и за свој верски живот. Парохијани као чланови парохије који према црквеној општини, односно црквено-школској општини благовремено и редовно испуњавају прописане обавезе из става 2 овог члана имају право учешћа и право гласа на скупштинама, као и право да буду предложени и бирани у Управни одбор, Надзорни одбор и за представнике редовне или ванредне Скупштине Епархије западноамеричке СПЦ.
4. Парохијанин и члан црквене општине, односно црквено-школске општине мора бити пунолетан, а има обавезу да редовно испуњава годишње обавезе према црквеној општини, односно црквено-школској општини.
5. Члан црквене општине, односно црквено-школске општине је дужан да испуњава све верске и моралне обавезе из става 2 овог члана, као и финансијске или старатељске обавезе према црквеној општини, односно црквено-школској општини; управља се према Уставу СПЦ, Статуту/општем акту Епархије западноамеричке СПЦ и овом Правилнику, сарађује са парохијским свештеником и другим парохијанима и члановима црквене општине, односно црквено-школске општине ради напретка парохије и црквене општине, односно црквено-школске општине.
6. Све црквене општине, односно црквено-школске општине у Епархији западноамеричкој СПЦ примениће процедуру и водити протокол да би свештеник и Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине установили статус парохијана у погледу услова утврђених за статус чланова црквене општине, односно црквено-школске општине.
7. Парохијани који су уписани у регистарске књиге и друге документе парохије и црквене општине, односно црквено-школске општине могу се звати члановима, старатељима (стјуардима) или сличним називом.
8. У црквеним општинама, односно црквено-школским општинама и мисионарским парохијама могу постојати и правила и програми за старатеље (стјуарде). Старатељ (стјуард) је парохијан који се свечано обавезао да ће својим радом или средствима у сарадњи са надлежним парохијским свештеником доприносити духовном и материјално-финансијском животу црквене општине, односно црквено-школске општине. Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине на годишњем нивоу одређује смернице за стицање статуса старатеља (стјуарда). Старатељ (стјуард) који редовно испуњава своје обавезе по усвојеним смерницама има статус члана црквене општине, односно црквено-школске општине са правом гласа.
9. У случају да у једној парохији није основана и црквена општина, односно црквено-школска општина, на парохијане ће се односити услови који су прописани у ставу 2 овог члана.

Члан 32

1. Лице коме није признат статус парохијана или члана црквене општине, односно црквено-школске општине, као и лице које је искључено из чланства има право жалбе.
2. Жалба се подноси Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ преко Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине, у року од 14 дана, почевши од дана када је подносилац жалбе примио одлуку Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине.
3. Одлука Епархијског управног одбора Епархије западноамеричке СПЦ је коначна и обавезујућа за обе стране.
4. Нико не може истовремено бити члан у више црквених општина, односно црквено-школских општина или парохија.

Члан 33

По испуњењу услова из члана 31 овог Правилника, нови парохијанин и члан црквене општине, односно црквено-школске општине стиче права и обавезе после 6 месеци.

Члан 34

У случају када се парохијан пресели из области једне парохије у другу, његово чланство је важеће и у новој парохији, односно новој црквеној општини, односно црквено-школској општини.

Члан 35

1. Дозвољено је спајање две или више црквених општина, односно црквено-школских општина у Епархији западноамеричкој СПЦ.
2. У случају из става 1 овог члана, управни одбори црквених општина, односно црквено-школских општина имају обавезу да претходно обезбеде писмену сагласност Епархијског управног одбора Епархије западноамеричке СПЦ.
3. Спајање две или више црквених општина, односно црквено-школских општина мора бити одобрено најмање од 2/3 од укупног броја присутних чланова – парохијана са правом гласа присутних на Скупштини црквене општине, односно црквено-школске општине.
4. Седницу Скупштине црквене општине, односно црквено-школске општине ради доношења одлуке о спајању са другом црквеном општином, односно црквено-школском општином, писменим путем сазива Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине најмање 14 дана пре одржавања седнице.
5. Одлука Скупштине црквене општине, односно црквено-школске општине о спајању са другом црквеном општином, односно црквено-школском општином се без одлагања доставља Епархијском савету Епархије западноамеричке СПЦ на одобрење.
6. Епархијски савет Епархије западноамеричке СПЦ извештава Свети Архијерејски Синод СПЦ и Патријаршијски управни одбор СПЦ о спајању две или више црквених општина, односно црквено-школских општина.
7. У случају да црквена општина, односно црквено-школска општина није у могућности да сама себе издржава или мора да престане са радом због других објективних разлога који онемогућавају њено редовно функционисање, Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине има обавезу да сазове Скупштину. Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине је обавезан да за одржавање Скупштине затражи и добије писмену сагласност надлежног епархијског Архијереја.
8. У случају да је црквена општина, односно црквено-школска општина већ угашена и да Скупштина не може бити сазвана, надлежни епархијски Архијереј и Епархијски савет су овлашћени да објаве да је црквена општина, односно црквено-школска општина угашена.
9. Одлуку о ликвидацији (престанку рада) црквене општине, односно црквено-школске општине доноси Скупштина црквене општине, односно црквено-школске општине на седници на којој присуствује најмање 2/3 чланова са правом гласа. Скупштина црквене општине, односно

црквено-школске општине је дужна да одлуку о ликвидацији (престанку рада) црквене општине, односно црквено-школске општине у року од 7 дана од дана доношења достави Епархијском управном одбору и Епархијском савету Епархије западноамеричке СПЦ. Одлука о ликвидацији црквене општине, односно црквено-школске општине је извршна након потврђивања од стране Епархијског управног одбора Епархије западноамеричке СПЦ, Патријаршијског управног одбора СПЦ и Светог Архијерејског Синода СПЦ.

10. Имовина и права црквене општине, односно црквено-школске општине у случају ликвидације (престанка рада) припадају Епархији западноамеричкој СПЦ и искључиво се може користити за црквене потребе.

V СКУПШТИНА ЦРКВЕНЕ ОПШТИНЕ/ЦРКВЕНО-ШКОЛСКЕ ОПШТИНЕ

Члан 36

1. Одлуку о дневном реду и месту одржавања Скупштине црквене општине, односно црквено-школске општине доноси Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине.
2. Позив са дневним редом упућује се члановима Скупштине црквене општине, односно црквено-школске општине најмање 14 дана пре одржавања седнице Скупштине.
3. Надлежни парохијски свештеник у храму и, уколико постоји, на званичној интернет страници парохије благовремено, односно најмање 14 дана раније објављује време и место одржавања Скупштине.
4. Председништво Скупштине црквене општине, односно црквено-школске општине мора се строго придржавати дневног реда, а питања и предлоге, изван дневног реда, председништво Скупштине може уврстити под тачку: „Питања и предлози“.

Члан 37

1. Седнице Скупштине црквене општине, односно црквено-школске општине отвара и закључује надлежни парохијски свештеник молитвом.
2. Председник Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине отвара номинацију за избор председништва Скупштине: председника, потпредседника и секретара.
3. Председник, потпредседник и секретар Скупштине црквене општине, односно црквено-школске општине се бира већином гласова од присутних чланова Скупштине.

Члан 38

Скупштина црквене општине, односно црквено-школске општине обавља следеће послове:

- 1) врши избор Председништва Скупштине;
- 2) врши избор представника за Скупштину Епархије западноамеричке СПЦ;
- 3) врши избор Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине, Номинационе комисије за идућу годину и друге потребне комисије.
- 4) решава, сходно предложеном буџету, о припадностима и осталим бенефицијама свештеника и другог особља црквене општине, односно црквено-школске општине, у сагласности са Уставом СПЦ, овим Правилником и одлуком Епархијског савета Епархије западноамеричке СПЦ.
- 5) доноси одлуке о градњи и поправци храма, школе, парохијског дома и других зграда, одржавању црквених објеката и инвестирању за унапређење имовине црквене општине, односно црквено-школске општине, и своје одлуке са плановима, грађевинским и финансијским предрачунима и другим документима, доставља Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ на одобрење;
- 6) расправља и остала питања и предлоге који се тичу црквене општине, односно црквено-школске општине;

- 7) усваја Статут/општи акт и врши измене и допуне Статута/општег акта инкорпорисане (регистроване) црквене општине, односно црквено-школске општине који морају бити у сагласности са Уставом СПЦ, Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ и овим Правилником и подноси их Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ на одобрење;
- 8) усваја правилнике за посебне потребе црквене општине и правилнике подручних организација и тела црквене општине, односно црквено-школске општине и доставља их Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ на одобрење;
- 9) у предлогу буџета обезбеђује финансијска и материјална средства за остварење парохијског просветног програма, а надлежни епархијски Архијереј одобрава парохијски просветни програм; и
- 10) усваја годишњи финансијски извештај (завршни рачун) и предлог буџета црквене општине, односно црквено-школске општине и подноси их Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ на одобрење.
- 11) одлучује о питањима која се односе на промет (куповину, продају/отуђење, размену и закуп), као и на задужење/терете имовине црквене општине, односно црквено-школске општине, а одлуку прослеђује Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ ради коначног писменог одобрења Патријаршијског управног одбора у складу са чланом 101 Устава СПЦ.

Члан 39

У случају да се у току године појаве важна питања, која превазилазе надлежност Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине, а решење се не може одлагати до следеће редовне Скупштине, Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине, по одобрењу надлежног епархијског Архијереја, има право да сазове ванредну Скупштину која решава само питања због којих је сазвана.

Члан 40

1. На писмени захтев 1/2 чланова црквене општине, односно црквено-школске општине који имају право гласа или на захтев епархијских власти/органа, Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине је дужан да сазове ванредну Скупштину.
2. За ванредну Скупштину, на којој се решавају питања отуђења, куповине и задужења црквене имовине, или градње и проширења нових објеката, мора се добити одобрење надлежног епархијског Архијереја и Епархијског управног одбора Епархије западноамеричке СПЦ и, коначно, писмено одобрење Патријаршијског управног одбора СПЦ.
3. Надлежни епархијски Архијереј има право да пошаље своје изасланике на сваку скупштину црквене општине, односно црквено-школске општине.

Члан 41

1. Кворум на редовним или ванредним скупштинама јесте онај број чланова са правом гласа који је прописан Статутом/општим актом црквене општине, односно црквено-школске општине.
2. У случају да није обезбеђен кворум за рад и одлучивање Скупштине, Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине је дужан да у року од 14 дана сазове нову седницу Скупштине.
3. Питања која се односе на куповину, отуђење, размену, закуп или задужење имовине црквене општине, односно црквено-школске општине, могу се решавати само ако присуствује најмање 2/3 чланова са правом гласа.
4. У случају да се не може обезбедити кворум, надлежни епархијски Архијереј, по изузетку, може смањити кворум за следећу ванредну Скупштину.

Члан 42

1. Све одлуке редовних или ванредних скупштина доносе се простом већином гласова (50%+1 глас) од укупног броја присутних чланова са правом гласа, уколико овим Правилником и Статутом/општим актом црквене општине, односно црквено-школске општине није прописан већи број.
2. У случају подељених гласова, одлучује глас надлежног парохијског свештеника.
3. Право гласа имају само присутни чланови са правом гласа.

Члан 43

Председавајући Скупштине црквене општине, односно црквено-школске општине има право да са седнице Скупштине удаљи сваког члана који злоупотребљава своје право, прави неред и омета Скупштину у њеним раду.

Члан 44

1. У случају да Скупштина црквене општине, односно црквено-школске општине прекорачи своја овлашћења или спречи извршење наредаба епархијских власти/органа, Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ има обавезу да такве одлуке поништи.
2. До одржавања нове Скупштине, Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ има право да управљање црквеном општином, односно црквено-школском општином повери претходном Управном одбору или да поставити привремено Повереништво.
3. Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ ће одобрити сазивање нове Скупштине по добијању писаног уверења да ће нова Скупштина бити одржана у складу са Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ, овим Правилником и Статутом/општим актом црквене општине, односно црквено-школске општине.

VI УПРАВНИ ОДБОР ЦРКВЕНЕ ОПШТИНЕ/ЦРКВЕНО-ШКОЛСКЕ ОПШТИНЕ

Члан 45

1. Чланство у Управном одбору црквене општине, односно црквено-школске општине је почасно и првенствено означава служење СПЦ. Сви чланови парохије, а посебно чланови Управног одбора, позвани су да достојно и на сваком месту сведоче да су ученици Господа нашега Исуса Христа и православну веру у свим областима живота.
2. Кандидати за чланове Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине морају имати статус парохијана са правом гласа који се труде да живе хришћанским животом, редовно се исповедају и причешћују у свом парохијском храму и поштују црквени поредак, Свештене каноне Православне Цркве, Устав СПЦ, Статут/општи акт Епархије западноамеричке СПЦ и друге важеће црквене акте.
3. Време проведено у чланству као услов за избор у Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине, одређује се Статутом/општим актом црквене општине, односно црквено-школске општине.
4. У случају када за једно место у Управном одбору црквене општине, односно црквено-школске општине има више кандидата, избор ће се извршити тајним гласањем.
5. Кандидате за Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине номинује Номинациона комисија који се увек бира на претходној редовној Скупштини. Надлежни парохијски свештеник, односно старешина парохијског храма увек је члан Номинационе комисије по службеној дужности.
6. Чланови Номинационе комисије су чланови црквене општине, односно црквено-школске општине са правом гласа и надлежни парохијски свештеник, а састоји се од најмање 3, а највише 9 чланова.

7. Номинациона комисија се обавезно састаје најкраће две седмице пре датума одржавања редовне Скупштине црквене општине, односно црквено-школске општине.
8. Парохијанин, односно члан црквене општине, односно црквено-школске општине са правом гласа који жели да буде члан Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине подноси пријаву Номинационој комисији, а надлежни парохијски свештеник после богослужења у храму објављује имена чланова Номинационе комисије да би их потенцијални кандидати контактирали.
9. Номинациона комисија, најкраће две седмице пре одржавања редовне Скупштине црквене општине, односно црквено-школске општине, уз сагласност надлежног парохијског свештеника, члановима са правом објављује листу кандидата за чланове Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине.
10. Нико не може бити номинован на више од једног места у Управном одбору црквене општине, односно црквено-школске општине.
11. Парохијани и чланови црквене општине, односно црквено-школске општине са правом гласа који су заинтересовани да буду кандидати за чланове Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине пре седнице Скупштине се обавезно састају са надлежним парохијским свештеником, који је дужан да их упозна са Уставом СПЦ, Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ, овим Правилником и са обавезом полагања заклетве.
12. Сви кандидати за чланове Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине имају обавезу да, по завршетку састанка са надлежним парохијским свештеником, потпишу изјаву у којој ће навести да су упознати са Уставом СПЦ, Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ и овим Правилником које ће поштовати и примењивати, као и да ће поштовати положену заклетву.
13. Чланови Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине не могу бити у сродству по крви до четвртог степена закључно, а по тазбини и крштењу до другог степена закључно, као ни супружници. Изузетак од овог правила, по писменом одобрењу надлежног епархијског Архијереја, може постојати у парохијама, мисионарским парохијама и црквеним општинама, односно црквено-школским општинама са малим бројем парохијана.

Члан 46

1. Надлежни парохијски свештеник је дужан да, одмах по избору чланова Управног одбора и Надзорног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине, Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ достави на одобрење листу новоизабраних чланова Управног одбора и Надзорног одбора, записник са Скупштине, годишњи финансијски извештај (завршни рачун) и предлог буџета за наредну годину.
2. Листу изабраних чланова Управног одбора и Надзорног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине потписују надлежни парохијски свештеник, председавајући и секретар Скупштине.
3. Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине се не разрешава дужности док нови Управни одбор не буде потврђен и док његови чланови не положе заклетву.
4. Обавезна је записничка примопредаја између Управног одбора коме је истекао мандат и Управног одбора коме је потврђен нови мандат.
5. Записничка примопредаја се врши у присуству надлежног парохијског свештеника, а записник се доставља Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ.
6. Жалбе против избора чланова Управног одбора, Надзорног одбора или појединих чланова, подnose се Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ преко надлежног парохијског свештеника у року од 8 дана од дана избора.
7. Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ има право да не потврди одлуку Скупштине о избору чланова Управног одбора и Надзорног одбора уколико утврди да је жалба

основана, а до нове одлуке дужност ће вршити Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине коме је истекао мандат.

8. Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ има право да потврди новоизабране чланове Управног одбора и Надзорног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине за које утврди да су изабрани у складу са важећим црквеним прописима.
9. Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ има право да, до доношења коначне одлуке, одложи потврђивање одлуке о избору оних чланова Управног одбора и Надзорног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине против чијег избора је поднета жалба.
10. Новоизабрани и од Епархијског управног одбора Епархије западноамеричке СПЦ потврђени чланови Управног и Надзорног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине полажу прописану заклетву у парохијском храму, пред надлежним парохијским свештеником и у присуству верника, а након положене заклетве примају дужност чланова црквених власти/органа за које су изабрани.
11. Новоизабрани члан Управног одбора и Надзорног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине који одбије да положи заклетву пред надлежним парохијским свештеником, не може примити дужност члана Управног одбора или Надзорног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине.
12. У случају да се упразни једно или више места у Управном одбору црквене општине, односно црквено-школске општине, Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ има право да, на предлог Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине и парохијског свештеника, именује нове чланове.
13. У случају из става 12 овог члана, Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ има право и да захтева да се упражњена места у Управном одбору црквене општине, односно црквено-школске општине допуне избором нових кандидата на ванредној Скупштини црквене општине, односно црквено-школске општине.

Члан 47

1. Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ има право да, у случају да Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине не врши своју дужност у складу са Свештеним канонима Православне Цркве, Уставом СПЦ, Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ, овим Правилником и другим важећим актима СПЦ, донесе одлуку о разрешењу Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине.
2. Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ има право да, после разрешења Управног одбора, постави привремено Повереништво црквене општине, односно црквено-школске општине.
3. Привремено Повереништво врши надлежности Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине, у складу са Свештеним канонима Православне Цркве, Уставом СПЦ, Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ и овим Правилником, а његов мандат није временски ограничен.
4. Привремено Повереништво ће вршити своје надлежности до избора и потврђивања новог Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине.

Члан 48

1. Седнице Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине сазива председник Управног одбора најмање једанпут месечно.
2. У случају да Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ или већина чланова одбора захтева сазивање седнице, председник Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине је дужан да без одлагања сазове седницу Управног одбора.

Члан 49

1. Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине своје одлуке доноси на седници на којој присуствује већина чланова Управног одбора и уз обавезно учешће парохијског свештеника и председника Управног одбора, а у супротном су неважеће.
2. Председник Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине може да одобри да се седница Управног одбора одржи у његовом одсуству под условом да напише писмену сагласност на дневник ред и одржавање седнице у његовом одсуству.
3. У одсуству председника Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине, седницом може да председава потпредседник Управног одбора по писменом овлашћењу председника Управног одбора.
4. Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине све одлуке доноси већином гласова присутних чланова (50%+1 глас), а у случају да су гласови подељени одлучује глас председавајућег.

Члан 50

Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ има право да, на захтев Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине или по службеној дужности, из Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине, искључи члана у случају да занемари своју дужност, не оправда своје одсуство на три узастопне седнице, ако се не покорава одлукама и наредбама надлежних црквених власти/органа или ако омета њихово извршење.

Члан 51

Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине врши следеће послове:

- 1) објављује време и место одржавања годишње или ванредне Скупштине;
- 2) уредно води списак парохијана са правом гласа на Скупштини;
- 3) у свим приликама заступа интересе СПЦ;
- 4) извршава одлуке Скупштине црквене општине, односно црквено-школске општине и одлуке и наредбе виших црквених власти/органа;
- 5) предлаже Скупштини висину плате и бенефиција парохијском свештенику која се мора предвидети у буџету црквене општине, односно црквено-школске општине;
- 6) поставља и отпушта особље црквене општине, односно црквено-школске општине и предлаже Скупштини висину њихових плата која се има предвидети у буџету и стара се да се плате на време исплаћују;
- 7) води и чува инвентар покретне и непокретне имовине у архиви црквене општине, односно црквено-школске општине;
- 8) предлаже средства за градњу и оправку храма, школе, парохијског дома и других зграда; планове и грађевинске предрачунае за њихово унапређење доставља Скупштини на одобрење, и након тога, доставља их Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ на одобрење;
- 9) управља имовином црквене општине, односно црквено-школске општине водећи рачуна о богослужбеном црквеном поретку, а у складу са Уставом СПЦ и подмирује све њене потребе;
- 10) припрема дневни ред за Скупштину и брине се о свим стварима потребним за одржавање Скупштине;
- 11) саставља и Скупштини предлаже годишњи финансијски извештај и предлог буџета за усвајање, а потом их доставља Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ на коначно одобрење;
- 12) стара се да непокретна црквена имовина буде снабдевена доказима о праву својине и да је осигурана одговарајућим осигурањима и полисама ради заштите Епархије западноамеричке СПЦ и црквене општине, односно црквено-школске општине од потенцијалних тужби и судских поступака;

- 13) извршава правила и стандарде које прописује Епархијски савет Епархије западноамеричке СПЦ за парохије, црквене општине, односно црквено-школске општине, мисионарске парохије, манастире и друге црквене установе у Епархији ради заштите од свих врста прекршаја и кривичних дела злоупотребе свештеничке и уопште црквене службе која су санкционисана државним законодавством у Сједињеним Америчким Државама. Правила и стандарде, на предлог Епархијског савета Епархије западноамеричке СПЦ, коначно усваја Свети Архијерејски Синод СПЦ;
- 14) подноси Скупштини извештаје о своме раду;
- 15) стара се да оствари одобрени буџет црквене општине, односно црквено-школске општине;
- 16) брине се о црквеној библиотеци;
- 17) редовно надгледа стање, одржавање, ред и чистоћу црквених објеката;
- 18) уредно измирује прописане разрезе и друге финансијске обавезе Епархији западноамеричкој СПЦ, сходно одлукама надлежних епархијских власти/органа.

Члан 52

Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине је дужан да се у своме раду и при доношењу одлука строго придржава Устава СПЦ, Статута/општег акта Епархије западноамеричке СПЦ, овог Правилника, Статута/општег акта црквене општине, односно црквено-школске општине и свих одлука надлежних епархијских власти/органа.

Члан 53

1. Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине, према могућностима, сачињавају:
 - 1) Парохијски свештеник;
 - 2) Председник;
 - 3) Први потпредседник;
 - 4) Други потпредседник;
 - 5) Секретар;
 - 6) Благајник;
 - 7) Рачуновођа;
 - 8) Тумори (од једног до три);
 - 9) Чланови (од два до пет).
2. Црквена општина, односно црквено-школска општина је дужна да сноси трошкове осигурања за све чланове Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине током трајања њиховог мандата (*осигурање за директоре и руководиоце корпорације-directors and officers insurance*). Црквена општина, односно црквено-школска општина је дужна да обезбеди посебно осигурање за благајника и рачуновођу Управног одбора (*fidelity bond*).
3. Мандат Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине може трајати најмање једну, а највише три године.

Члан 54

1. Надлежни парохијски свештеник и председник Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине су законски заступници црквене општине, односно црквено-школске општине пред грађанским и црквеним властима/органима.
2. Председник Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине сазива седнице Управног одбора, отвара их и закључује, ставља предмете на расправу, износи их на гласање и објављује одлуке Управног одбора.
3. Председник Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине води рачуна да на седници влада мир и поредак и да се сви чланови Управног одбора строго придржавају дневног реда.

4. Надлежни парохијски свештеник и председник Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине су законити чувари печата црквене општине, односно црквено-школске општине.

Члан 55

1. Кад је председник Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине спречен да обавља своје дужности, замењује га први потпредседник.
2. Председник Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине је, по положају, представник црквене општине, односно црквено-школске општине на Епархијској скупштини.
3. У случају спречености, председника Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине на Епархијској скупштини замењује први потпредседник.
4. Кад представник или његов заменик, председник или први потпредседник Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине не могу присуствовати Епархијској скупштини, Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине може да им одреди заменике.

Члан 56

Председник и чланови Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине, као и сви чланови црквене општине, односно црквено-школске општине обавезни су да штите достојанство и част надлежног парохијског свештеника и од њега не могу тражити ништа што би умањило његов углед или нарушило његову свештену службу.

Члан 57

1. Секретар Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине води записнике са седница Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине.
2. Секретар Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине обавља кореспонденцију црквене општине, односно црквено-школске општине, коју, заједно са председником Управног одбора, потписује.
3. Секретар Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине води деловодни протокол црквене општине, односно црквено-школске општине и архиву црквене општине, односно црквено-школске општине искључиво чува у црквеној канцеларији.

Члан 58

1. Благајник Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине води дневник благајне о приходима и расходима, прима новац од татора и других лица и улаже га у банку, исплаћује принадлежности надлежном парохијском свештенику и другом особљу, као и рачуне црквене општине, односно црквено-школске општине.
2. Благајник Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине редовно подноси финансијски извештај Управном одбору и Скупштини црквене општине, односно црквено-школске општине.
3. Благајник Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине је одговоран за уредно и благовремено плаћање свих разреда Епархији западноамеричкој СПЦ.

Члан 59

1. Рачуновођа Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине води листу парохијана (чланова) црквене општине, односно црквено-школске општине са правом гласа, прима и заводи све њихове прилоге и доприносе и све остале приходе, издаје

признанице и предаје благајнику Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине прикупљени новац.

2. Благајник и рачуновођа Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине морају бити под бондом плаћеним од црквене општине, односно црквено-школске општине.

Члан 60

Тутори су дужни да редовно присуствују свим богослужењима и црквеним обредима, да примају новац од свећа, таса и осталог, предају примљени новац рачуновођи и да се брину о осталим потребама у вези са храмом и црквеним обредима.

VII НАДЗОРНИ ОДБОР ЦРКВЕНЕ ОПШТИНЕ/ЦРКВЕНО-ШКОЛСКЕ ОПШТИНЕ

Члан 61

1. Надзорни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине сачињавају председник и два или више чланова. Предлог за чланове Надзорног одбора предлаже Номинациона комисија, а њихов избор се врши на редовној Скупштини црквене општине, односно црквено-школске општине.
2. Кандидати за чланове Надзорног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине треба да имају искуство у стручном финансијском пословању, а уколико нема таквих кандидата црквена општина, односно црквено-школска општина ће ангажовати сертификовану (лиценцирану) рачуноводствену фирму (*Certified Public Accountant*).

Члан 62

1. Надзорни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине се обавезно састаје једанпут на крају сваке године, а пре одржавања редовне годишње Скупштине црквене општине, односно црквено-школске општине.
2. Надзорни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине прегледа целокупно финансијско пословање црквене општине, односно црквено-школске општине и свој извештај подноси редовној Скупштини.

Члан 63

Надзорни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине има право да изврши преглед финансијског пословања црквене општине, односно црквено-школске општине и чешће у току године, ако се за то укаже потреба, или ако то захтева Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ.

VIII МАНАСТИР

Члан 64

1. Манастир је свештено место са храмом и другим здањима као обитавалиштем лица монашког реда, удружених у духовну заједницу свечаним заветима уздржљивости, сиромаштва и послушности и посвећених молитви и раду. Манастир служи одређеним духовним и добротворним циљевима.
2. На све манастире у Епархији западноамеричкој СПЦ непосредно се примењују Свештени канони Православне Цркве, Устав СПЦ, Уредба за унутрашњи и спољашњи живот манастира СПЦ и Статут/општи акт Епархије западноамеричке СПЦ.
3. Управе манастира припремају годишњи финансијски извештај и предлог буџета за наредну годину.

4. Управа манастира је дужна да годишњи финансијски извештај и предлог буџета за наредну годину без одлагања достави Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ на коначно одобрење.

IX ПОДРУЧНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЕПАРХИЈЕ

Члан 65

1. Црквене подручне организације се организују у Епархији западноамеричкој СПЦ и у црквеним општинама, односно црквено-школским општинама.
2. Епархијске подручне организације, као што су Савезно коло српских сестара, хорски савези, фолклорна друштва, спортске и омладинске организације и друге које врше своју мисију, налазе се под контролом епархијских власти/органа и под чартером Епархије западноамеричке СПЦ.
3. Свака епархијска подручна организација је обавезна да, са благословом надлежног епархијског Архијереја и по одлукама епархијских власти/органа, помаже Епархији у њеној мисији.
4. Правилници епархијских подручних организација морају бити у сагласности са Уставом СПЦ и Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ, а одобрава их Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ.
5. Епархијске власти/органи врше надзор над радом подручних епархијских организација и дају им потребне наредбе и упутства, старајући се да свака од тих организација делује у сагласности са учењем Цркве, Уставом СПЦ и Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ.
6. Сваки члан епархијске подручне организације мора бити парохијанин парохије у којој је стално настањен.

X ПОДРУЧНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЦРКВЕНЕ ОПШТИНЕ/ЦРКВЕНО-ШКОЛСКЕ ОПШТИНЕ

Члан 66

1. Подручне организације, као што су коло српских сестара, хор, фолклорни састави, спортске и омладинске организације, клуб пензионера и друге, могу бити формиране при свакој црквеној општини, односно црквено-школској општини ради остварења потребних циљева црквене општине, односно црквено-школске општине.
2. Правилници подручних организација црквене општине, односно црквено-школске општине морају бити у сагласности са Уставом СПЦ, Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ и овим Правилником, а усваја их Скупштина црквене општине, односно црквено-школске општине и одобрава их Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ.
3. Парохијски свештеник и Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине врше надзор над радом ових подручних организација и дају им потребне наредбе и упутства, старајући се да свака од тих организација делује у складу са учењем Православне Цркве, Уставом СПЦ, Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ и овим Правилником.

XI ФИСКАЛНА ГОДИНА, ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ И БУЏЕТИ

Члан 67

1. Фискална година за благајну црквене општине, односно црквено-школске општине је календарска година осим уколико Епархијски савет Епархије западноамеричке СПЦ, уз одобрење Патријаршијског управног одбора СПЦ, друкчије не одреди.
2. Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине и све друге црквене установе и организације у црквеној општини, односно црквено-школској општини имају обавезу да на редовној Скупштини поднесу годишње финансијске извештаје у које тачно уносе све приходе и расходе за претходну годину, као и предлоге буџета за наступајућу годину.
3. Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине је дужан да све усвојене годишње финансијске извештаје и предлоге буџета за наредну годину без одлагања достави Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ на коначно одобрење.
4. Чланови црквено-јерархијских и црквено-административних власти/органа примају из њихових односних благајни надокнаду за путне трошкове учињене за време њиховог рада, према правилима и одлуци прописаној од њихових надлежних власти/органа.

XII ТУЖБЕ И ЖАЛБЕ

Члан 68

1. За подношење допуштених жалби против решења и пресуда црквених власти/органа одређује се рок од 14 дана од дана уручења.
2. Ако је у одређеном року жалба предата непосредно или препорученом поштом, сматра се да је благовремено поднета.
3. Жалба се предаје преко црквене власти/органа који је донео првостепено решење или пресуду.
4. Писмене жалбе појединих чланова црквене општине, односно црквено-школске општине против одлука Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине морају бити достављене преко Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине и надлежног парохијског свештеника.
5. Управни одбор црквене општине, односно црквено-школске општине има обавезу да, по службеној дужности, жалбу достави Епархијском управном одбору Епархије западноамеричке СПЦ у року од 8 дана од дана пријема.

XIII ЗАКЛЕТВА

Члан 69

1. Сваки новоизабрани члан Управног одбора црквене општине, односно црквено-школске општине, пре преузимања својих дужности, пред парохијским свештеником у храму полаже заклетву.
2. Текст заклетве гласи: „Ја (_____) заветујем се својом чашћу пред Свемогућим Богом да ћу се као православни хришћанин покоравати, поштовати и испуњавати Закон Божји, штитити и бранити Свештене каноне Православне Цркве, Устав Српске Православне Цркве, Статут/општи акт Епархије западноамеричке СПЦ и остале одлуке надлежног Архијереја и црквених органа, да ћу своје дужности као парохијанин и члан Црквене општине (односно Црквено-школске општине) у _____ и моје парохијске цркве редовно и тачно вршити, службене тајне чувати и интересе Српске Православне Цркве штитити и заступати. Како ја ово чинио, тако мени судио и помагао Господ Бог“.

XIV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 70

1. Овај Правилник важи за сваку парохију, мисионарску парохију, црквену општину, црквено-школску општину и остале црквене организације у Епархији западноамеричкој СПЦ.
2. Оснивачки акти, статuti/општи акти, повеље и други акти парохија, црквених општина, црквено-школских општина, манастира и других црквених организација у Епархији западноамеричкој СПЦ морају бити у сагласности са Уставом СПЦ, Статутом/општим актом Епархије западноамеричке СПЦ и овим Правилником, а коначно их одобрава Епархијски управни одбор Епархије западноамеричке СПЦ.

Члан 71

1. Овај Правилник је написан на енглеском и српском језику.
2. Енглески текст овог Правилника се сматра званичним текстом на територији Сједињених Америчких Држава.

Члан 72

1. Измене и допуне овог Правилника врши Епархијски савет Епархије западноамеричке СПЦ већином гласова од присутних чланова и подноси их Светом Архијерејском Синоду СПЦ на одобрење.
2. Измене и допуне овог Правилника ступају на снагу после писменог и коначног одобрења Светог Архијерејског Синода СПЦ.

Члан 73

1. Овај Правилник је усвојио Свети Архијерејски Синод СПЦ својом одлуком бр. 1142/зап. 846 од 20. новембра 2025. године и ступио је на снагу даном доношења.
2. Ступањем на снагу овог Правилника на подручју канонске јурисдикције Епархије западноамеричке СПЦ престају да важе Једнообразна правила и уредбе Српске Православне Цркве у САД и Канади од 1982. године са изменама и допунама од 1994. и 2006. године.